

kunde arbejde længere; hvor der i særlig Grad var Brug for et intensivt Arbejde, f. Eks. ved Genopbygningen i de hærgede Egné, har Bygningshaandværkerne besluttet sig til, at der maa arbejdes i alt 1200 Timer i et halvt Aar, altsaa i 150 Dage. Man kan altsaa dér, hvad der er ganske naturligt, om Sommeren, i den gode Sæson, arbejde længere; det tillader man Arbejderne under et socialistisk Styre, og naar da herhjemme Forholdet er det, at der mangler Boliger, er det ikke en Ting, der er Samfundet uvedkommende, om en saadan Doktrin fastholdes absolut.

Det ærede Medlem udtalte, at jeg særlig havde henholdt mig til Arbejdslønningerne. Det er ikke rigtigt. Jeg har sagt, at det gjaldt om at appellere til alle Faktorer. Her maa der appelleres lige saa vel til Arbejdsgivere som til Arbejdere, om det ikke var muligt at faa Arbejdspriserne sat ned og i det hele taget at fremskaffe det Produkt, som Boligen er, til en billigere Pris. Nu sagde det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen, at der var maaske nok en lille Forskel paa Betalingen her i Hovedstaden og i Provinsen. Men der er aldeles ikke Tale om en lille Forskel. Det er rigtigt, som det ærede Medlem siger, at i Provinsen arbejder man i langt mindre Grad end her i Hovedstaden paa Akkord; men i April 1922 var Stillingen den, at en Murarbejdsmand i København ved Akkordarbejde havde en Fortjeneste af 2 Kr. 07 Ø. i Timen, saa vidt jeg erindrer, efter Statistisk Departements Oplysninger, medens en faglært Murer svend samtidig i Provinsen — de havde omtrent alle Timeløn — tjente 1 Kr. 22 Ø. Men naar en ikke-faglært Arbejder herinde skal have 85 Ø. mere i Timen end en faglært Arbejder i Provinsen, saa har vi Lov til at sige under disse ekstraordinære Forhold, at det er et Forhold, der ikke er Samfundet uvedkommende.

Det ærede Medlem var inde paa, at man arbejder saa intensivt, og det ærede Medlem var saa venlig at antage, at jeg ikke særlig egnede mig til at være Murarbejdsmand. Jeg ved ikke, om Hr. Direktøren efter adskillige Aars Afvænnning særlig vilde egne sig til et saadant Arbejde, men det er vel en Ting, vi kunde lade ligge; jeg antager i øvrigt, at hvad enten det ærede Medlem eller jeg skulde have med disse Ting at gøre, vilde vi foretrække at hejse Stenene op, som jeg ogsaa har set visse Murarbejdsmand gøre.

Men der var en Ting, som var interessant; jeg vil indrømme, det var en saglig Betragtning. Det ærede Medlem sagde,

at Arbejdslønnen her i Byen sammenlignet med Lønnen før Krigen kun var steget 70 pCt., og han holdt sig til Akkordpriserne. Men dette beviser i Virkeligheden intet; for det, der er det afgørende i det Forhold, der her er Tale om, er; hvor stor var saa Forskellen før Krigen? Ærede Medlemmer vil sikkert kunne forstaa, at hvis der var en stor Forskel før Krigen, og man saa forhøjer Arbejdspriserne baade her og i Provinsen med 70 pCt., bliver det Produkt, der skal komme ud af Arbejdspriserne, i dette Tilfælde Boligen, saa meget dyrere, og Afstanden mellem Huslejen i Provinsen og i København bliver saa meget større.

Det ærede Medlem var inde paa, at det var meget uheldige Forhold, vi havde været inde i, idet der ikke var nogen Regulering af Byggeriet; Byggeriet foregik i Spring, og det ærede Medlem tænkte særlig paa Forholdene i 1919—20. Det er rigtigt. Det ærede Medlem har paa en malende Maade skildret de bolshevikiske Tilstande, der var den Gang. Vi fik f. Eks. i Boligkommissionen oplyst, at der ved et enkelt Byggeføretagende herinde var ikke mindre end 22 Strejker. Men naar det ærede Medlem nævnte dette Forhold, saa kan jeg ikke ganske fritage det ærede Medlem og hans Parti for et Ansvar her, thi Stillingen er dog den, at her i Hovedstaden er det Socialdemokraterne, der er de ledende i Kommunalbestyrelsen, og det er Socialdemokraterne, der er de ledende paa Arbejdspladserne, og derfor maa de tage deres Ansvar sammen med de paagældende Bygherrer og de paagældende Arbejdsgivere. Og det er aldeles ikke rigtigt, at man ikke havde noget Middel til at regulere dette Forhold; thi det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen er jo lige saa vidende som jeg om, at saa godt som alt Byggeri under Krigen, det være sig privat eller kommunalt, foregik med Tilskud fra det offentlige, og han ved ogsaa, at der ikke gaves Tilskud fra Statens Side, medmindre Kommunen gav et tilsvarende Tilskud. Jeg gaar nu ud fra, at en saa indsigtfuld Mand som det ærede Medlem, der tillige er Kommunalraadsmédlem, og hans Kolleger i Borgerrepræsentationen burde have haft i deres Magt igennem de Tilsagn om Tilskud, der blev givet gennem Kommunalbestyrelsen, at regulere, at der i disse Aar ikke blev givet Tilskud til mere Byggeri, end man havde Arbejdskraft til. Det ærede Medlem vidste paa det Tidspunkt, hvor stor Arbejdskraft man i det store og hele kunde raade over indenfor Bygningsfagene i København, og det ærede Medlem havde i